

Demonstracje antyrządowe i zaburzenia nie schodzą z porządku dziennego i odbywają się systematycznie od czasu do czasu w każdej niemal wsi pod bokiem żandarmów, którzy nietylko, że nie mogą przeszkodzić, ale czasem ich tłum, jeśli jest przy humorze, do brania czynnego udziału w pochodzie przez noszenie chorągwi itp.

Wszystkie demonstracje mają charakter podobny. Zaczynają się zazwyczaj w kościele, gdzie zebrany lub w czasie nabożeństwa zachowuje się godnie i spokojnie. Ale z chwilą, gdy ksiądz ma wstąpić na ambonę, zostaje przemocą usunięty przez kilku młodych ludzi, z których jeden usurpuje katedrę i wygłasza mowę rewolucyjną przeciw Niemcom, rządowi i biurokracji moskiewskiej. Wszystkie wejścia są wówczas pilnie strzeżone przez rewolucjonistów, którzy nikogo nie wpuszczają, ani wypuszczają. Z kościoła odbywa się następnie pochod demonstracyjny ze śpiewami i czerwonymi sztandarami przez dobra baronów niemieckich. Po drodze tłum zabiera ze sobą każdego napotkanego uradnika i zmusza go do przyłączenia się do pochodu. Demonstracja taka jest dobrze i ostrożnie zorganizowana. Druty telegraficzne przecięte, a po wszystkich drogach rozstawieni są cyklicy, którzy mają uważać, czy nie zbliża się wojsko. Charakterystycznym jest, że w pochodach żydzi udziału nie biorą i na prośbę przywódców robotniczych. Nie chcą oni, by potem rząd zważył winę na żydów, których i tak od czasu rządów Bułgina masami wydalał z Rygi i innych miast bałtyckich.

Z młodym tym ruchem sympatyzują u nas wszyscy z wyjątkiem naturalnie junkrów i prasy niemieckiej, która nawołuje do usunięcia obcych elementów z kraju. O kim ona przez to myśli — nie trudno odgadnąć.

„Dokąd dążymy?” — pyta prasa i sama sobie daje odpowiedź: Do piekła! Do świata pełnego anarchii, bez arystokratów, baronów, gdzie rej wodzą chłopaki, gdzie chłop i robotnik to także ludzie, których nawet baron bezkarnie policzkować nie może... Dążymy do stanu, gdzie wszystko, co dotychczas uchodziło za święte, zrównano z prochem... słowem do anarchii...”

„Ale prasa podaje równocześnie środki do zapobieżenia złemu. Dyscyplina! Żelazny rygor przy pomocy żelaznych łańcuchów i szubienic! Sady wojenne na demonstrantów. Wojsko ma przy pierwszej sposobności rozbilić użytek z broni. Im więcej zabitych, tem lepiej... Strajkujących robotników należy aresztować i trzymać dopóty, póki się nie ukończą. W każdej wsi należy zakwaterować wojsko na koszt gminy. Po tych środkach — sądzi prasa, nikt chyba więcej głowy nie podniesie i nastanie święty, pożądany spokój.

Prócz tego domaga się ona, by każdy lojalny obywatel został szpiegiem i donosił władzy o wszystkim, co tylko zauważy podejrzanego.

I zdawać się mogło, że w czasach obecnych nie ma nawet dziennika, któryby się zajmował denuncjacją i głosił tak straszliwą reakcję. A u nas cała prasa niemiecka ten wstrętny proceder uprawia! Codziennie czytać można takie brudy. W tutejszych dziennikach niemieckich. Nic dziwnego. Baronowie i junkry drżą o własną skórę i błagają na kłęczkach rząd carski o ratunek: für das liebe Heimsland...

Kurlandczyk.

Mały fejleton

Jaką ma być niewiasta, z którą się chcesz ożenić?

Żeń się z kobietą, która jest mniejszą od ciebie, a zwróć uwagę na to, w jaki sposób się śmieje i nie żeń się pod żadnym warunkiem z kobietą, która nie śmieje się serdecznie, bo po śmiechu poznaje się charakter człowieka.

Ludzie, którzy śmieją się z przymusu, nie mogą być miłymi towarzyszami.

Żeń się z taką, która umie cenić humor swobodny i dowcip, która żart rozumie i która wszystko bierze z dobrej, jeśli nie wesolej strony; a więc nie żeń się z tą, która wszystkich gani, która drwi z przyjaciół po za oczy, lecz z taką, która znajduje zawsze słowo obrony dla tych, których hańbią w jej obecności.

Jeżeli idziesz z narzeczoną do teatru, to żeń się z nią wtedy, jeśli na wiadomość, że pierwszorzędną miejscą zajęte, swobodnie zawołała: to drobnostka, pójdziemy na galerję, idzie przecież o to, abyśmy się rozerwali.

Zawsze i wszędzie dobrze wyjdiesz z żoną, która będzie zadowolona wtedy, jeśli ze swym mężem zajmie drugorzędne miejsce, gdy w życiu będą pierwsze miejsca już zajęte.

Nie żeń się z kobietą, która w chwili, gdyś dał jałmużnę żebrakowi mówi: może to oszust, przepię pieniądze — ale bez wahania ożeni się z tą, która wobec podobnej uwagi powie: Biedaczysko, tak zimno, kieliszek wódki pokrępli go.

Żeń się z kobietą zdrową, silną, przy dobrym apetycie, ale nie bierz za żonę tej, która nie chce jeść kolejną trzecią klasą, gdy druga przepelniona.

Nie żeń się z kobietą, która nie oddarzy cię w dzień imienin żadnym podarkiem dlatego, bo nie mogła kupić większego prezentu; żeń się z tą, która, gdy ją ze snu budzą niespodziewanie, z uśmiechem zdziwienia dokoła patrzy, a ucieka od tej, która wtedy gdera i huczy.

Nie żeń się z kobietą, która nie bada rachunków swej modnarki i która dłużej ich nie płaci, ale przedewszystkiem nie żeń się z tą, która chowa swój uśmiech dla obcych, a dla swoich ma tylko zły humor.

Bierz za żonę kobietę, która ma dzwiczny, słodki głos i która rozmawiając w oczy patrzy, a nie żeń się z tą, która na ukończenie swej toalety, każe ci godzinę czekać, gdyś do niej przyszedł z wizytą.

Jeżeli bracia dają jej przewziska z męską końcówką, nie wahaj się, to dobry towarzysz, a jeżeli jako córka troszczy się o porządek w pokoju na biurku i w szafie ojca, jeżeli cieszy ją jego uśmiech i jasne spojrzenie,

jeżeli lubi usiąść mu na kolanach, pokręcać jego wąsiska, płata mu niewinne psoty, ale obiadu nie zaczyna jeść bez niego, jeżeli mu nie da wyjść bez inspekcji nad jego krawatem, surdutek i kalosami i jeżeli na pożegnanie stokrotnie go całuje... to zważyć wszelkie przeszkody, bierz, porywaj tę niewiastę, bo szczęśliwy ten, kto będzie jej mężem.

Ułaskawieni mimo woli.

Prezydent republiki francuskiej ułaskawił przed kilku dniami czterech głównych działaczy, pracujących około przywrócenia we Francji monarchii na podstawach głosowania poprzedniego. Ułaskawienie różni się wielce od amnestji; ta ostatnia przywraca skazańca do czci i praw, jakie posiadał przed nałożeniem nań kary; ułaskawienie znosi tylko samą karę. Prawo udzielania amnestji we Francji służy tylko ciału prawodawczemu; ułaskawiać zaś może prezydent, bez odwoływania się do parlamentu.

Gdy projekt rządowy, proponujący łzbie deputowanych udzielenie amnestji dla wszystkich przestępców politycznych natrafił na trudności w łzbie, cofnięto go, prezydent zaś wydał akt ułaskawienia dla czterech tylko wygnanców, których powrotu domagał się oddawna niemal kraj cały. Wszyscy czterej zaprzestowali przeciw temu, a poeta Dérouté wręcz odpowiedział, że „łaski” żadnej nie chce i że Francji nie powróci.

Nie pierwszy to wypadek w dziejach ułaskawienia skazańców mimo, a nawet wbrew ich woli. We Francji wypadki takie często się zdarzały. *Gaulois* paryski notuje najśłynniejsze, z czasów Napoleona III, który prawem łaski hojnie szafował.

Jednym z największych przeciwników cesarstwa był Dufaur, republikanin gorący, późniejszy prezes łzby deputowanych, z którego inicjatywą uchwalono słynną w dziejach Francji amnestję wszystkich komunarów. Napoleon III wiedział, że Dufaur wszelkimi siłami przeszkadzał odwróceniu cesarstwa, więc w dniu ogłoszenia Napoleona cesarzem, Dufaur znalazł się w więzieniu. Po tygodniu dowiedział się, iż żona jego śmiertelnie zachorowała. Zwrócił się tedy do dyrektora więzienia z prośbą, aby go wypuszczono na dzień jeden, poczem powrócił do swej celi. Prośbie tej stało się zadosyć.

Na drugi dzień Dufaur powraca i stawia się u dyrektora.

— Czego pan żąda?

— Powracam do więzienia.

— Nie znam pana.

— Co? Jestem przecież Dufaur, członek zgromadzenia prawodawczego, zamknięty z rozkazu Bonapartego.

— Nic nie wiem o tem.

— Ależ dałem wczoraj słowo, że powrócę; proszę mnie zamknąć. Nie chcę, aby mnie oskarżano o złamanie słowa.

Wywiązała się sprzeczka, której zakończeniem było wyrzucenie Dufaury prawie przemocą z gmachu więziennego. Dopiero później dowiedział się, że Napoleon III ułaskawił go, lecz polecił akt ułaskawienia trzymać w sekrecie, bo wiedział, że Dufaur nie zechce przyjąć łaski.

Do ułaskawionych, wbrew ich woli, przez Napoleona III należał też Wiktor Hugo, który zaprzestował przeciw „łasce” i dobrowolnie skazał się na wygnanie.

Słynny trybun ludowy, de Montalembert, skazany został na 3 lata więzienia za szereg artykułów, wymierzonych przeciw Napoleonowi. Zanim zdążył rozpocząć wyznaczoną mu karę, pojawił się akt ułaskawienia. Montalembert protestował. Zostawiono go w spokoju. Łaska, jaką mu ofiarowano, doprowadziła go do takiej rozpacz, że na zawsze wyjechał z kraju.

Napoleon III zresztą sam wiedział dobrze, czemu jest ułaskawienie wbrew woli. Po pierwszym zamachu w Strassburgu, wykonanym przeciw królowi Ludwikowi Filipowi, księżę Bonaparte skazany został na wygnanie i udał się do Ameryki i tam pierwszy poruszył projekt zbudowania kanału Panamskiego. Ludwik Filip ułaskawił go, lecz księżę nie przyjął łaski, odwołał się do narodu. Wynikiem atecznym tego odwołania się był upadek królestwa, a następnie odwrócenie cesarstwa we Francji.

Z naszych uzdrowisk.

Worocho. (Pobyt ks. arcybiskupa Bilewskiego). Po skończonej wizycie kanonicznej w Delatynie, przybył ks. arc. Bilewski wraz najbliższem otoczeniem swem dnia 15 lipca w sobotę wieczornym pociągami do Worocho.

Na dworcu oczekiwał go zastęp kapłanów przebywających w miejscowym „Domu księży”. W ich orszaku udał się piechotą do tego schroniska, gdzie postanowił czas jakiś zabawić, aby wypocząć po trudach wizytacji w gronie swego duchowieństwa. Jednak i tu nie spoczął od prac duszpasterskich. Zaraz w miedzielę celebrował w tymczasowej kaplicy mszę św., bierzmował, wygłosił kazanie do licznie zgromadzonych letników i miejscowych parafian łacińskich, następnie katechizował dzieci aż prawie do południa. To samo powtórzyło się po południu w Mikuliczynie, dokąd udał się kolejną, aby oglądać rok przedtem ukończony kościółek i poznać swoje owieczki. Dnia następnego zwiędził w Worocho oba domy wakacyjnej kolonii, utrzymanej staraniem starosty stanisławowskiej dyrekcji kolei, przyczem czas dłuższy zajął się katechizowaniem chłopców i dziewcząt tej kolonii. We wtorek udał się ks. arcybiskup do tartatu Eislerów, gdzie dostojnemu gościowi miejscowy dyrektor przygotował uroczyste przyjęcie. Ubrany trymfalnej zgromadził się liczni robotnicy z tartaku wraz z rodzinami, wystąpiła również w parady cała straż pożarna tartakowa. Ze względu, że prócz kilkuset stałych robotników fabrycznych, tartak zatrudnia nadto przeszło sto robotników przy budowie kolejki tartakowej, która ma być doprowadzona do podnóża Czarnohory, ks. arcybiskup zwiędził tą kolejką całą zabudowaną dotąd przetrzeźni, aż w głębokie lasy, po drodze rozmawiał z poszczególnymi partiami robotników i wszystkich obdarzył pamiątkowymi obrazkami lub medalikami.

Dopiero więc dalsze dni pobytu w Worocho pozostały arcybiskupowi na wypocinek, lecz i teraz poświęcał z reguły poranne godziny na dalszą pracę duszpasterską; sam zasiadał do konfesjonatu, bierzmował i katechizował maluczkich, następnie przyjmował wizyty i nawzajem odwiedzał znajomych, tak, że nie wiele czasu pozostało mu na wywieczki chociażby w bliższe okolice Worocho. Najchętniej jednak przebywał w gronie swego duchowieństwa, razem z nim zasiadał do wspólnego stołu, razem odbywał przechadzki i wszystkie chwile wolne poświęcał swym kapłanom. Miły to był i niezwykle budujący widok oglądać pasterza archidiecezji, otoczonego wieńcem starszych i młodszych księży, od których się w tym czasie zaroilo w Worocho. Tu więcej jeszcze wystąpiły na jaw znane te przymioty, którymi umie przywiązać do siebie całe otoczenie, którymi zjednywa sobie wszystkich zbliżających się do niego, choćby tylko w sprawach urzędowych. Nie jak ojciec z synami, ale raczej jak brat z braćmi, jak towarzyszy towarzyszy spędził ks. arcybiskup cały tydzień z duchownymi swymi, porywając wszystkich serca serdeczną swą uprzejmością i prawdziwie wylaną towarzyskością. Tydzień ten nietylko zapisał się złotymi zgłoskami w pamiątkowej księdze „Domu księży” w Worocho, ale zarazem zostawił niezatarte ślady w sercach wszystkich uczestników tej nieocenionej gościny arcybiskupiej i przyczyni się niechybnie do zacieśnienia tego węzła przywiązania, jaki się już dotąd wytworzył między ojcem diecezji a podwładnym mu i łgancem do niego duchowieństwem.

To też z łałem prawdziwym wszyscy letnicy zegnali go w sobotę, odjeżdżającego z Worocho, księża zaś odprowadzili go gremjalnie koleją do najbliższej stacji. Ks. arc. Bilewski udał się z Worochoi wprost do Doliny dla poznania stosunków religijnych wśród tamtejszych robotników fabrycznych w Wygodzie, Weldziru i Maksymówce.

Echa buntu marynarzy.

W urzędowym organie zarządu marynarki rosyjskiej, *Kotlinie*, zmniejszony został następujący rozkaz dzienny do załogi forticy w Li-bawie:

„W ciągu ostatnich lat czterdziestu, aż do wojny japońskiej, Rosja doznawała powodzenia za powodzeniem. Cesarz Aleksander II uolnził z poddaństwa włościan; podobiliśmy Kaukaz i na miejscu rozbójników — czerkiesów zamieszkało tam 2 miliony rolników rosyjskich; przeszliśmy dwa tysiące wiorst stepami kirgizskimi i złamaliśmy pychę Buchary i Chwy, uolniliśmy jedną z nami wiary Bułgarję od niewoli tureckiej i daliśmy niezależność również tej samej co i my wiary Rumunji, samiśmy zaś pozyskali Kars i Batum.

„Podobiliśmy dalej silne rozbójnicze plemię turkmenów, włąwszy szturmem Geok-Tepe, gdzie zginął meczeska śmiercią sławny bombardier Nikitin, który wołał, aby mu wykrawano pasy z pleców, niż uczyć turkmenów strzelania z armaty. Druga połowa narodu turkmeńskiego poddała się same.

„Na dalekim Wschodzie powodzenie szło za powodzeniem. Wszystkie te powodzenia osiągnęliśmy dzięki umiejętnemu dowództwu naczelników, męstwu i cierpliwości żołnierzy.

„Byłem w Turkestanie, Bucharze, Chwicie, obwodzie Zakaspijskim, na Kaukazie i w Rumunji i serce cieszyło się na widok tego, w jakim poszanowaniu był wszędzie Rosjanin. Najmilszy nasz monarcha, w serdecznej swej dobroci, proponował wszystkim narodom, aby porozumieli się celem ograniczenia wojen i Rosja dumna ze swych powodzeń, uspokoiła się. Ale te powodzenia obudziły zawiść i obawę u innych narodów i kiedy myśmy z zaufaniem zwracaliśmy się do nich, one tajnie, nieczemnie, dążyły do osłabienia nas.

„Wówczas, gdy bohater rosyjski spał, na niego nagle, bez wypowiedzenia wojny, napadł Japończyk. Zaczęła się straszna niebywała wojna.

„Nadeszły ciężkie, niesłychane czasy. Zameł powstał nie samoistnie, lecz wywołali go wrogowie Rosji. Na Dalekim Wschodzie spadły na nas niepowodzenia, ale takie niepowodzenia znosił w swoim czasie każdy naród w nieszczęśliwym okresie swych dzieł. Mieliśmy i my porażki na początku ubiegłego stulecia. Napoleon z całą Europą doszedł do Moskwy, ale zbiorowemu jednomyślnemu wysiłkowi męczyzn i kobiet, Rosja zwyciężyła wroga.

„W łączności — siła.

„A co widzimy teraz? W Sewastopolu cały pancernik pod pozorem niezadowolenia ze złego mięsa, sprzeniewierza się obowiązkom przysięgi, zabija oficerów i rozpoczyna pochod przeciw komu, sam nie wie; postął przy Odesie, nawet strzelał do spokojnego miasta, tam przybyło jeszcze kilku awanturników i popłynął dalej; dotarli do brzegów rumuńskich ale Rumuni zażądali, aby wszyscy poddali się, jako dezterterzy. Teraz popłynął on dalej; dokąd — i sam nie wie; przyjdzie do Turków, co ci powie? Komu potrzebni są zdracy?

„Potrzebni są wrogom Rosji do tego czasu, dopóki trwa wojna, aby jak najmniej było sił do walki z wrogiem. Następnie wojna się skończy, trzeba będzie pracować i wypadnie pracować, ale już nie z dumą w swym kraju, lecz na obczyźnie. Smutna przyszłość!..

„W naszej Li-bawie pod tym samym pretekstem zabuntowali się majtkowie portu. Dziwny pretekst. Mięso dostawca musi zmienić; lub też na jego koszt będzie nowe kupione. Tak, to jest pretekst, ale nie przyczyna. Przyczyną są znowy złych wrogów Rosji. Nie znamia oni siły rosyjskiej w uczciwym boju, więc postanowili stworzyć zamieszki i na nasze nieszczęście udało im się to. Cóż będzie dalej! Nie mówię o sędzie, ale pytam się sumienia, co powie buntownik swemu ojcu i matce, gdy na zapytanie co robił? — trzeba będzie odpowiedzieć: buntowałem się, rujnowałem koszary, zastrzeliłem braci swych żołnierzy”.

Rozkaz powyższy, z którego opuściliśmy tylko ostatni mniejważny ustęp, ciekawy jest między innymi z tego względu, że potwierdza

w sposób urzędowy wiadomość o rozruchach w porcie libawskim, o czem dotychczas z innych źródeł wiadomości jeszcze nie nadeszły.

Od wydawnictwa

Doszło do naszej wiadomości o rozruchach osoby interesowane są przekonania, iż drukarnia „Dziennika polskiego” stanowi część integralną naszego wydawnictwa. Otóż oświadczamy, że rzeczona drukarnia „Dziennika polskiego” z naszym wydawnictwem nie ma nic wspólnego, które to wydawnictwo posiada od lat własną drukarnię pod firmą: „Drukarnia M. Schmitta i Spki, w niej się też *Dziennik Polski* drukuje i zakład ten wykonuje wszelkie inne drukarskie roboty.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego”.

KRONIKA

Djarżusz lwowski.

Wtorek, 25 lipca.

W salach Muzeum przemysłowego m.: Wystawa rzeźb śp. Tadeusza Baracza. Od godziny 10 rano do 5 popołudniu.

Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu.

Na placu powystawowym: „Panorama racławicka”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Wtorek (25): Jakóba Ap.

Ślawosza. — (12): Prokla. Wschód

słońca o godzinie 4 minut 31, zachód o godzinie 7 minut 37.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Cięplota: +15° R. Pochmurno.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wiedeńska stacja meteorologiczna zapowiada na dziś, wtorek: w Galicji wschodniej, na Bukowinie i w Galicji zachodniej: Pochmurno, a przymet słonecznie, wietrzno, skłonność do burzy.

Linja telefoniczna Lwów-Kraków-Wiedeń, przerwana, dlatego też nie otrzymaliśmy depesz telefonicznych.

Zatwierdzenie wyboru. Cesarz zatwierdził wybór dra Włodzimierza Piłłskiego, adwokata krajowego w Rzeszowie, na zastępcę prezesa rady powiatowej w Rzeszowie.

Przeniesienie. Starszy zarządca pocztowy, Hubert Linde, przeniesiony ze Szczakowej do Sambora.

Japończyk, produkujący się od kilku tygodni w „Coloseum” Hermana przy ul. Słonecznej i ścigający na każde przedstawienie swych sztuk gimnastycznych liczne zastępy ciekawych, zabawić mają podobno we Lwowie jeszcze do dnia 27 bm. Wobec tego jednak, że wypisy ich cieszą się takim powodzeniem, może pobyt swój tutaj przedłużyć. Obok Japończyków zasługują na uwagę, dla zwolenników i znawców gimnastyki świetne produkcje zręczności i siły trupy braci Toma, Włochów, którzy pokazują rzeczy rzeczywiście niezwykłe.

Trzy strzały. Z interesacją p. G. N. przy ulicy św. Michała pod l. 5, usłyszano wczoraj popołudniu trzy strzały. Powstała panika i zbiegowisko pod oknami, zawiadomiono nawet telefonicznie policję, która skonstatowała, iż gość pana N., majster tapicerski, Zygmun Oraczewski, będąc trochę w stanie podochoconym, puszczał ogień sztuczny. dla rozweselenia gospodarza.

Tumok bielejny męskiej, damskiej i dziecięcej, pochodzący z kradzieży, znaleziono przed kilku dniami w Bogdanówce i złożono wczoraj w policji.

Rozbity automat. Automat do wyciskania biletów, rozbity na placu powystawowym. Szkoda, 20 koron, ponosi Stanisław Kübler.

Bojkot. W pracowni tapicerskiej firmy Primus i Iglicki wybuchł w zeszłym tygodniu bojkot, który dotąd nie został zakończony. Mianowicie robotnicy, zajęci w tej pracowni, żądają podwyższenia płacy, zmienienia ubikacji warsztatowych i innego traktowania przez „werkführera”. Ponieważ pracodawcy nie zgodzili się na postawione warunki, uważając je za wygórowane, bojkot trwa dalej.

Pożar. W Czerniawie w pow. mościńskim, spłonęło w tych dniach 64 chat wraz z budynkami. Szkoda wynosi sto kilkadziesiąt tysięcy koron.

Masowe zatrucie. W Śniatynie w jednym szynku jadło kilkanaście osób ryby suszone; zaraz potem wszyscy, którzy te ryby jedli, zachorowali wśród symptomów zatrucia i jak telegrafują, dziesięć osób już umarło.

Oryginalny strejk wybuchł w okolicach miasta Lucca we Włoszech. Łzba deputowanych podczas ostatniej swej sesji, nie zatwierdziła budowy kolei żelaznej Lucca-Aulla, o której marzył i do której wzdychał ogół mieszkańców. Oburzenie było powszechne. — W celu zaprzestowania, 22 rad gminnych zawiesiło działalność; za ich przykładem poszły rady okęgowe, potem opiekunowie ubogich, burmistrzowie, deputowani okręgu podali się do dymisji; na ratuszach flagi owinięto krepą; burmistrzowie ogłosili protesty w czarnych obwódkach i kazali je rozwiesić na rogach ulic. Orkiestry miejskie przeciągały ulicami, grając marsze żałobne. Zastrejkowali również adwokaci, sędziowie, budowniczo i t. d. Porzucili pracę robotnicy w karraryjskich kopalniach marmuru. Dzwony kościelne rozbiermiewają, jakby na pogrzeb. Trzydzieści tysięcy ludzi z niezliczonymi sztandarami krąży po mieście i odbywa zgromadzenia protestujące.

Kobieta żeglarska. Kobiety „wiosłujące” nie są zjawiskiem wyjątkowym, a kobieta prowadząca statek wszcz oceanu Atlantyckiego, jako kapitan, to nawet w Ameryce rzecz niezwykła. A właśnie dokonała tego panna Jane Morgan, córka głośnego Pierponta Morgana. Stopeń „kapitański” zaś otrzymała nie dzięki miłardom swego ojca, lecz na mocy długich, a trudnych studiów i niemiętej długiej praktyki, panna Morgan bowiem namigłnie od młodych lat oddaje się żeglarskiej, kilkakrotnie już skutade egzaminy właściwe w szkole marynarki i świeżo otrzymała dyplom kapitański. Po otrzymaniu tego dyplomu panna Jane odpłynęła na jacht swego ojca z Filadelfji do brzegów

Norwegji, zkąd ma zamiar zwiędzić wybrzeża Francji, morze Śródziemne i powrócić do domu. W kole znajomych panna Morgan opowiada, że pełnienie obowiązków kapitańa, jest dla niej jedynym sposobem opędzania się od tłumy konkurentów, nie dających jej spokoju, nietyje prawdopodobnie dla niej samej, ile dla miłardów jej ojca.

Drugi kongres międzynarodowy w sprawie wychowania fizycznego młodzieży, odbędzie się w myśl uchwały nieustającej komisji międzynarodowej dla spraw wychowania fizycznego młodzieży, w czasie od 28 sierpnia do 1 września 1905 w Liège w Belgji.

Pracę przygotowawczą kongresu prowadzi oddział belgijski komisji.

Pomimo, że przedłożony przez twórców pierwszego kongresu w Paryżu w r. 1900, bardzo rozległy program, tylko pobieżnie wy-czerpano, kongres ten wywołał wielkie wrażenie i odniósł pomyślny skutek. Z jednej strony naukowe podstawy wychowania fizycznego i zasady zastosowania jego dla młodzieży każdego wieku i stanu, zyskały na wyrazistości i znaczeniu; z drugiej zaś strony wiele rządów, władz szkolnych, a także osób prywatnych skierowało swe starania w tym kierunku, aby dążeńa swe przyobleć w formy realne i szerzyć wśród ludności znajomość, oraz wprowadzać wśród niej i życie praktyczne, uchwalone przez kongres zasady: —

ważną jest bardzo rzecz, poprowadzić dalej podjętą pracę. Sprawa idzie o przyszłość narodów i dobro ludzkości, ponieważ coraz to cięższe wymagania szkół i twardsze życie, w szczególności w miastach, są powodem zmniejszenia i upadania na siłach ludzkości.

Niemżliwą jest rzecz, by na jednym kongresie wychowawcy zgłębili dostatecznie postulaty wychowania fizycznego młodzieży. Komisja nieustająca postanowiła więc ograniczyć obrady przyszłego kongresu do rozpatrzenia kilku najgłośniejszych punktów.

Program prac kongresu w Liège obejmuje więc z tej przyczyny:

1. Sprawy ogólne: Sprawozdanie wydziału nieustającej komisji międzynarodowej dla wychowania fizycznego.

2. Dalsze badania i statystyka obecnych prac nad wychowaniem fizycznym we wszystkich krajach. Sprawozdanie reprezentantów narodowości, przedłożenie postulatów dalszych.

3. Naukowe podstawy wychowania fizycznego.

4. Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży w szkołach: Urządzenie, plany nauki, metody nauczania, plany godzin, nauka itd.

5. Nauka na uniwersytecie i wykształcenie nauczycieli; Urządzenia, plany nauki, seminarja itd.

6. Wychowanie fizyczne robotników: Powszechne zakłady i instytucje naukowe, zabawy ludowe.

7. Wspólna nomenklatura gimnastyczna.

Zakochana para w błocie. Pewien pomocnik kupiecki z Wrocławia i kochanka jego, zatrudniona jako sprzedawczka w jednym z domów towarowych, postanowili wspólnie odebrać sobie życie. W tym celu udali się do stawu w okolicy Poznania i wskoczyli do niego przy moście. Ponieważ jednak woda w tym miejscu jest płytka, zakochana para ugrzęzła w błocie i nie mogła się z niego wydobyć, dopiero przechodnie wyciągnęli ich na brzeg z pomocą łasek. Wiele zastawiona parka, zerwawszy się na nogi, czempredziej opuściła to miejsce, a wybawcy serdecznie się uśmiali z tego widowiska.

Pomnik Cartiera w Saint-Malo (we Francji) wystawiono świeżo pomnik Jakóbowi Cartier, marynarzowi, pochodzącemu z tego miasta. Kto był Jakób Cartier? Wiedzą o tem a przynajmniej wiedzied powinni wszyscy amatorowie tytoniu. Cartier bowiem pierwszy przywiózł te rośliny do Europy — jest więc niejako „ojcem duchowym” tej tak rozpowszechnionej dziś „przyjemności palenia. Indjanie — pisał Cartier w swych pamiętnikach — hodują roślinę i dzwiny z niej robią użytek. Wyszuszoną, noszą w torebkach na piersiach i od czasu do czasu wkładają ją do rurki pustej na końcu zakrzywionej. W zakrzywionym końcu pali się owa roślina, prosta zaś wkładają do ust, wdechają dym i wypuszczają go nosem. Nos ich pełni obowiązki kominów na dachach. Próbowaliśmy naśladować ich zwyczaj, ale dym gryzie w gardle i w nosie jak pieprz. Pomimo to przyzwyczajono się do tego „gryzienia”. — Nie trzeba jednak przypuszczać, że Francja wystawiła pomnik Cartierowi za sprowadzenie tytoniu, marynarz ten bowiem zapewnił Francji coś pożyteczniejszego, aniżeli tyton, a mianowicie zajął całą Kanadę i oddał ją w posiadanie swego kraju. Pomnikiem w Saint-Malo uczczono tylko „Zdobycę Kanady”; o zasłudze sprowadzenia tytoniu do Europy nie nie wspomina napis na tablicy, w pomniku umieszczony.

Szakale — nie ludzie. W Düsseldorfie toczył się w tych dniach proces przeciwko dwóm kapitałom, obecnie rezerwistom, Sieglowi i Forstmannowi, oskarżonym o znęcanie się nad rekrutami. Rozprawy wykazały, że oskarżeni pastwili się nad swymi kamratami, o rok w służbie młodszy, w sposób łście zwierzęcy. Nieszczęście chciało, że kilku rekrutów 2 pułku gwardji dostało się do izby, w której właśnie rekruci byli oskarżeni. Przy łada sposobności maltretowali ich oskarżeni, kopali nogami, bili po twarzy, wymyślali potworne wprost tortury, aby biednym rekrutom i tak już opłakane życie przy wojsku obrzydzić. Jak daleko oskarżeni lotrowstwo swe posuwali, świadczy sądowienie stwierdzony fakt, że rekruci na rozkaz musieli się wleżeć. W tym celu przygotowano pętlę raz przy łózku, innym razem znowu do haka, znajdującego się w suficie. Jeden z dręczonych rekrutów musiał wejść na stółk ustawiony na stole, a gdy pętlę miał założoną, oprawy usunęli mu stółek z pod nóg i dopiero, gdy widzieli, że biedak zbladł jak husta i łada chwili byłby się mógł udusić — przecieli powróz, a wisielec spadł na podłogę, raniąc się na głowie. W podobny sposób sprawili się niegodziwcy z innym rekrutem, którego zawiesili przy łózku. Słowem działy się w izbie te rzeczy, o których pisać wstręt bierze. Najwięcej dokazywał z rekrutami oskarżony Forstmann. I dziwna rzecz, sprawa ta wyszła na jaw dopiero po 5 latach. Żaden z rekrutów z obawy przed nowymi torturami nie użalił się przed

Na prowincję wysyła się

<

władza, żaden nie ujął się za towarzyszy, a przecież nie mogło to być tajemnicą. Widać, że Forstmann był postrachem dla całej kompanii, a przynajmniej dla wszystkich rekrutów.

Sąd skazał Forstmann na 3 lata domu karnego, Slegla na 3 miesiące więzienia. Względem od wypadków tych upłynęło już 5 lat, działu to łagodząco.

Ile kosztuje milionera amerykańskiego utrzymywanie żony? Pewien dziennikarz prowadził wśród milionerów wywiad, zmierzający do rozstrzygnięcia tego zagadnienia. Z danych, których mu udzielili sami mężowie, wynika, że toalety i bielizna milionerki amerykańskiej kosztuje rocznie co najmniej 100.000 dol., należy do tej sumy dodać drugie tyle na klejnoty. Najdroższe są toalety dla prezentacji w różnych dworach europejskich, co jest marzeniem każdej bogatej Amerykanki. Toalety za takie pieniądze, jak za 5000 dolarów (około 25.000 koron), nie sprawi wrażenia. Suknia dworska, którą Cornelia Vanderbilt, żona ks. Marlborough, miała na prezentacji u królowej Aleksandry angielskiej, kosztowała nie mniej, jak 25.000 funt. (około 500.000 koron). Suknia balowa kosztuje przeciętnie 600 dol., płaszcz balowy z sobolów 5000 dol. Kapelusze stanowią także poważną rubrykę. Szanująca się milionerka musi ich mieć co najmniej 80; wydatek roczny dochodzi 2000 dol. Trzewiki, rękawiczki, woalki, chustki do nosa kosztują rocznie około 3000 dol. Stowem ogólne wydatki milionerki wyrażają się w przeciętnej cyfrze 80.000 do 100.000 dol. rocznie. Jedyną pociechą milionera jest, że sam może być „dobrze” ubrany za... dziesiątą część tej sumy.

Flota portahurska. Pewien urzędnik japoński, który powrócił z Portu Artura, oświadczył korespondentom pism w Tokio, że uszkodzenia zatopionych okrętów rosyjskich są nie tak wielkie, jak pierwotnie przypuszczano. Rosjanie użyli materiałów wybuchowych wewnątrz w nadziei, że zrzadzą one poważne uszkodzenia, tymczasem najważniejsze części okrętów zostały bardzo mało uszkodzone. Najbardziej uszkodzony jest krążownik „Bojan”, który przy pomocy własnych maszyn. Oba okręty wkrótce będą wysłane do Japonii, gdzie będą gruntownie naprawione. Mocno uszkodzona „Pallada”, jak przypuszczają, będzie mogła być puszczona na morze w początku sierpnia, a „Retwizan” i „Pobieda” jeszcze wcześniej.

Z kraju.

Brody. (Bankiet pożegnany i powitalny). Urzędnicy pocztowi na dworcu kolejowym i w mieście urządzili bankiet, pierwszy aby pożegnać swojego byłego naczelnika, a drugi aby powitać swojego nowego przełożonego, w osobie mianowanego starszego zarządcę p. Ludwika Gailla. W wygłoszonych toastach przez oficjalów pp. Lewickiego (sen.), Krachowicza i kontrolora Jurkiewicza, znalazły wyraz dwie krawcówności: żalu z powodu straty i radości z przyczyni uzyskania ze wszech miar prawdziwie godnego człowieka, którego nominacja dla Bródów (miasto) nawiasem powiedziawszy, u tutejszej ludności spotkała się ze szczerą sympatią.

* **Nestego mączka w wypadku nerwowości** u mami. Wiedzący specjalista, który wielką praktykę miał w stobosciach nerwowych, oznajmia interesujący wypadek groju z jego pacjentów, który uważa można jako typowy dla wielu rodzajów chorych. W pewnej zamkowej mieszczaninie rodzinie z 1-jej dzielnicy wskutek niedomagania i niedokrewności matki, musiano przyjąć do dziecka mamię. Z początku wszystko szło dobrze i mialec nabierał sił. Okazało się jednak po paru tygodniach, że mamiaka jest nerwową i z powodu tego często była podrażniona. Na różne możliwe sposoby starano się ją uspokoić, ale przy trzecim ataku nerwowym z blagiego powodu musiano jej brom zadać, co ją też uspokoiło na dłuższy czas. Mamię też nie zmieniono, lecz dziecko nie rozwijało się należycie. Ten wypadek przypomniał sobie w ostatnich dniach, kiedy w jednym z pism wiedeńskich była mowa o oddaniu się gruczołom. Także i w wyżej wymienionym wypadku okazało się wyraźnie nieregularne funkcjonowanie gruczoła i kłuszek u dziecka po każdym ataku nerwowym mami. Przy badaniu mleka mami okazało się, że jest mętne i rozkłada się, a u dziecka powtarzały się wymioty, niestrawność i niespokój, funkcjonowanie gruczołów mlecznych było niedokładne, a dziecko cierpiało na tem i zmierzniało. Kiedy przywołano lekarza dziecięcego, zaoferował on Nestego mączkę w miejsce poprzedniej, którą tak cierpiał wskutek mami, czaił się do Nestego mączki. Właściwie w tym wypadku Nestego mączka przydała się jako zupełne zastępstwo pokarmu.

* **Dla macierzy szkolnej** cieszynskiej. Na liście członka komitetu p. nadradcy Ludwika Pikory, złożono następujące dalki: prezyd. J. Selerowicz 3 kor., radca dw. Gabele 2 kor., Jaworski 50 hal, Dobrowolski 50 hal, M. Pajor 1 kor., Dzięciołowski 20 hal, Gadoński 40 hal, Schorstein 30 hal, Palfewicz 2 kor., Kościelicki 50 hal, E. Lang 50 hal, Ludwik Pikor 3 kor., dr. Jakesch 1 kor., Z. Niwicki 1 kor., Józef Zipper 1 kor., A. Rudkiewicz 1 kor., nadradca Łaski 2 kor., Antosz 1 kor., Korosiński 1 kor., Tenecki 40 hal, Baczynski 40 hal, Kaz. Mokrzycki 1 kor., Patelski 1 kor., K. Köhler 1 kor., T. Bieniawski 1 kor., personal biura tel. i poczty wzowzej 3 kor. 70 hal, personal poczty listowej 9 kor., personal telegrafu 28 kor. 50 hal, Sekowski 1 kor., Poler 1 kor., 1 Klimkiewicz 1 kor., Watzek 60 hal, Pietraszewski 20 hal, Ap. Górnicki 50 hal, Kukura 40 hal, Kaucki 20 hal, Dwornicki 1 kor., Dawidowski 1 kor., Kmetowicz 1 kor., Dyduzyński 1 kor., Bogusz 1 kor., Singer 20 hal, M. Ukrainski 20 hal, Kyc 40 hal, Kaczynski 60 hal, Galuszkiewicz 40 hal, Jung 1 kor., Krogulski 50 hal, Feldman 20 hal, Gembarski 60 hal, Schmidt 20 hal, Winnicki 10 hal, K. Krajczyk 40 hal, M. Przyborowski 40 hal, W. Samborski 20 hal, T. Jekiel 20 hal, W. Holski 40 hal, W. Hawle 40 hal, Z. Schornstein 20 hal, J. Zbozi 20 hal, Bernhard 30 hal, Gawlikowski 20 hal, Klus 40 hal, Buczaniewicz 20 hal, Zajczek 1 kor., M. P. hal, G. P. 40 hal, S. P. 14 hal, B. P. 20 hal, B. S. hal, N. N. 40 hal, 40 nieczytelnych podpisów 13 kor. 36 hal. Razem na te listy 111 kor. 66 hal. Kwotę tę odeśłał komitet lwowski Zarządowi macierzy szkolnej.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej. Dla 90-letniej staruszki kaleki złożył w dalszym ciągu: p. Szymański 1 kor.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Nowe pismo. Nakładem krakowskiego Kola związku absolwentów wyższych szkół przemysłowych w Krakowie, zaczął wychodzić **Miesięcznik techniczny**. Na czele redakcji stoi p. R. Z. Ciesielski, architekt.

Sen a jawa. Zaraz po wybuchu wojny

rosyjsko-japońskiej, pojawiły się w caracie kolorowe kartony — z przedstawieniem świętych zwycięstw rosyjskich. Wyborne rysowane karykatury, ilustrowane tu i owdzie bajką Krylowa, miały wpływać na szerokie warstwy społeczeństwa rosyjskiego w duchu szowinizmu. Nie szanowano w nich wroga. Ukazywano go jako „makaki” (małpe), lub żabę nadętą, a w najlepszym razie pigmeja-pajaca, przybranego w uniform. Mikado w garniturze, rozlatującym się w strzępy, wyciągał rękę po groz do John Bulla i Yankesa... Jak świetnym dokumentem historycznym stały się owe obrazki po Liaojanie, Mukdenie, po Porcie Artura i Tsusimie! Znany przemysłowiec p. Niemojowski, w lot uchwycił sposobność, aby w Europie spopularyzować fałszywy apetyt... naszych najserdeczniejszych. Oto wpadł na pomysł transponowania wyboru owych karykatur na widokówki i zaopatrzenia ich w odpowiednie ironiczne napisy. Istotnie złożyła się serja, nader interesująca, jako dokument dziejowy i niepowściągnięta ilustracja. Śmiech wydziera się z ust na widok kozaka, okładającego nahałem na kolanie maleńkiego... Japońca... Pod obrazkiem znaczące objaśnienie: „Działo się to nad Jalu, pod Kinczan, Wafanku, Liaojanem, Mukdenem...” *Tableau...*

Wojna Japonii z Rosją.

(Tel. „Dziennika Polskiego”).

W Mandzurji.

Petersburg. General Leniewicz telegrafuje: W okolicy Hailungczen zbliżył się doła 20 bm. rano nasz oddział w dwu kolumnach do pozycji nieprzyjacielskich, położonych o 4 wiorsty na północ od Yulangtec; podczas, gdy prawa kolumna ruszyła na front nieprzyjaciela, lwa nasza kolumna obezła prawe skrzydło japońskie. Nagłe pojawienie się lewej kolumny koło skrzydła wojska japońskiego zmusiło nieprzyjaciela do opuszczenia swych pozycji bez oporu. Obiadaliśmy szaniec nieprzyjacielski. Japończycy cofnęli się na obwarowane stanowisko na zachód od Yulangtec. Dolina zakryła ruchy Japończyków. Było nam bardzo trudno pokonać przeszkodę, wskutek czego nasz oddział cofnął się w kierunku północnym.

Z caratu.

Z Petersburga donoszą, iż utworzono tam osobną komisję do spraw wzmocnienia (!) prawostawia. W tych dniach odbyła się narada prywatna wyższych dostojników cerkwi, na której skreślono kierunek drogi, jaką komisja ma postępować. Rozumie się, iż dążeniem komisji będzie zupełne unicestwienie ukazu tolerancyjnego.

W Kronstadtzie przyszło do ostrego starcia między zbuntowanymi marynarzami a wojskiem lądowym. Na pomoc wojsku wysłano z Petersburga dwa szwadrony konnicy. Z Petersburga donoszą, iż do ministerstwa spraw wewnętrznych wniesiono propozycję ograniczenia działalności stowarzyszenia szerzenia oświaty wśród żydów rosyjskich. Projektowana jest ścisła kontrola działalności Towarzystwa ze strony administracji.

Według wiadomości, nadesłanych z Rumunji, 100 marynarzy z posród tych, którzy opuścili pokład pancernika „Książę Potemkin”, wyjechało do Gatacu, 100 przyjęło służbę w mieście Falce, 220 wstąpiło do cukrowni w Soskucie i 80 udało się do Jass.

(Telegramy Dziennika Pol.).

Zamachy.

Królewiec. Hartung'sche-Ztg. donosi z Hasenpott w Kurlandji: Komisarz baron Prevera został podczas urzędowej podróży dnia 22 lipca w skrytobójczy sposób zastrzelony.

W Libawie — jak donosi dalej wspomniane pismo — zastrzelił wczoraj rewolucjonści żandarma, a dwóch żandarmów zranił.

Podróż cara do Moskwy.

Berlin. (Tel. wł.) *Berl.-Local-Anzeiger* donosi, że po zjeździe z cesarzem Wilhelmem uda się car do Moskwy, aby ogłosić konstytucję.

Ruch rewolucyjny.

Hiżny Nowogród. Onegdaj zaszły tu poważne rozruchy, które trwały aż do zmroku. Ekscedenci wtargnęli do wielu domów mieszkalnych. Liczba ofiar jest znaczna.

Z Krolestwa.

(Telegramy „Dziennika Polsk.”)

Sosnowice. (Tel. wł.) Tutejszy urząd cłowy przeprowadza ścisłą rewizję, ponieważ w ostatnich czasach przewieziono tędy bardzo wiele bomb.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. *Pester Lloyd* pisze: Niektóre objawy zdają się wskazywać, że znowu podjęto akcję, zmierzającą do załatwienia przesilenia. Wprawdzie nie sprawdzili się doniesienia o podróżach i spotkaniach kierujących mężów koalicji, lecz zdaje się natomiast być prawdą, że baron Fejervary ponownie stara się dojść do porozumienia ze zjednoczoną większością. Czy mu się teraz lepiej powiedzie — nie wiadomo. Zapewne, że jak pierwszy tak i obecnie nie jest on w możności obiecać ustępstwa w sprawie węgierskiej komendy, lecz możliwość nie jest wykluczona. Przynajmniej wobec złośliwych następstw przesilenia powinna koalicja stać się skłonna do kompromisu.

Młodocześni wobec paralelek.

Praga. Wykonawczy komitet Młodocześni przyjął do wiadomości szczegółowe sprawozdanie p. Hrubego o obecnym stanie sprawy czeskich klas równoległych w Opawie.

Opawa. Śląska rada szkolna krajowa obradowała wczoraj nad sprawą wykształcenia dostatecznej liczby nauczycieli dla czeskich szkół. Uchwalono przedłożyć minister-

stwu oświaty odpowiednie wnioski, zmierzające do trwałego uregulowania tej sprawy.

Z parlamentu angielskiego.

London. W Izbie gmin oświadczył prezydent ministrów Balfour, że rząd nie ma zamiaru podawać się do dymisji. Na wniosek Hooda izba odczytała się.

Zamach na sułtana.

Stambul. O zamachu na sułtana krąży rozmaite wersje. Wkrótce po wybuchu bomb słyszano trzy strzały karabinowe, dane przez albańskiego żołnierza; nie strzelał on w złym zamiarze, ale pragnął w ten sposób według zwyczajów albańskich dać wyraz wzburzeniu i gotowości bronięcia sułtana. Strzały te zrozumiał fałszywie żołnierz syryjski i byłoby przyszło do krwawego starcia, gdyby nie interwencja kilku oficerów.

Stambul. Pogłoska o uwięzieniu sprawcy zamachu na sułtana, była fałszywa.

Stambul. (Tel. wł.) Dalsze dochodzenie wykazało, że pewien człowiek w słoniowym kapeluszu, ustawił przed meczetem kosz z maszyną piekielną.

Z kotła bałkańskiego.

Stambul. W wylajecie monastyrskim napadł oddział bułgarskich powstańców na wieś Gradyznicę. Pięć osób, między nimi pewien duchowny, zostało zabitych. 64 domów i dwadzieścia stodoł spaliło się.

Stambul. Ambasadorowie otrzymali onegdaj listy z pogrózkami, wystosowane przez ormiański komitet rewolucyjny. Autorem listu, wskazującym na zawikłane położenie i na obojętność Europy, groził użyciem gwałtów.

Rozruchy antyżydowskie w Persji.

Taebrie. W Urmji (Persja) zaszły rozruchy, zwrócone przeciw żydom. Spalowano przeszło 20 sklepów; przeszło 50 osób jest rannych a jedna zabita. Chrześcijaństwo nie uciepeli podczas rozruchów.

Wiitte w Paryżu.

Paryż. Niemiecki ambasador Radolin odwiedził wczoraj Wittego.

Wybory do skupszczyzny.

Białogród. (Tel. wł.) Podczas onegdajszych wyborów do skupszczyzny rząd odniósł wielkie zwycięstwo. Pasica nie wybrano.

Belgrad. Dotychczas wybrano: 77 samostnych radykalistów, dwóch radykalnych dyssydentów, 13 liberatów i nacjonalistów, 4 postępowych, 2 socjalistów, i członka stronnictwa chłopskiego. Jak się zdaje uzyska stronnictwo rządowe absolutną większość.

Wiedeń. (Tel. wł.) W stosunku do roku 1904 wzrósł w roku bieżącym eksport olei skalnych o 100%. W tym najwięcej nafta.

Zjazd cara z cesarzem Wilhelmem.

(Telegr. „Dzien. Polsk.”)

Björkö. Cesarz Wilhelm zmienił kierunek podróży i przybył wczoraj przedpołudniem do wybrzeża wyspy Björkö, naprzeciw Kronszladu.

Kopenhaga. (Tel. wł.) Car po zjeździe z cesarzem Wilhelmem uda się do Kopenhagi. Jest on chory na nerwy i potrzebuje wypoczynku.

Petersburg. (Pet. Ag.) Car opuścił onegdaj o godzinie 11 przed południem Peterhof. W otoczeniu cara znajdują się prócz ministra dworu bar. Fredericksa, marszałek dworu hr. Benckendorff, minister marynarki Birlew, komendant gwardji Nilow i b. komendant „Nowika”, Essen.

Berlin. Z Björkö donoszą urzędowo: Ponieważ onegdaj wieczór był car Mikołaj wraz z żoną w wycieczce na pokładzie „Hohenzollerna”, udał się wczoraj rano cesarz Wilhelm na pierwsze śniadanie na pokład „Gwiazdy Polarnej”. Na godzinie 1 w południe był wczoraj cesarz Wilhelm wraz z żoną zaproszony na obiad u cara Mikołaja.

Björkö. Jacht „Hohenzollern” udał się wczoraj w dalszą drogę do Visby.

Paryż. *Temps* tak pisze między innymi o zjeździe cesarzy koło Björkö:

Jeżeli się uwzględni prowadzoną dotąd przez Niemcy politykę zupełnej równowagi to zjazd nie nabiera takiego znaczenia, jakie mu przypisują. Możliwe jest, że car Mikołaj w tak przełomowej chwili swego panowania zapragnął poznać osobiste zdanie władcy, któremu nie można odmówić duchowej i moralnej wartości, a który bez kwestji posiada energję czynu i głęboko zakorzeniony monarchiczny sposób myślenia. Możliwe jest również, że cesarz Wilhelm chciał skorzystać w tym celu, aby dołożyć cegiełkę do niemieckorosyjskiego zbliżenia. Można także obie wymienione hipotezy razem połączyć. Nie prowadziłoby to jednak konieczności do zmiany całej sytuacji w Europie. Stosunek sprzymierzonej z Rosją Francji do Niemiec jest taki sam i takie samo ma znaczenie, jak stosunek Francji do Anglii. Ani jeden ani drugi nie zmniejsza wartości aliansu rosyjsko-francuskiego.

Petersburg. Minister dworu baron Fredericks telegrafuje z Björkö: Onegdaj o godzinie 10 wieczór zarzucił jacht „Hohenzollern” kotwicę w pobliżu „Gwiazdy Polarnej”. Cesarz Wilhelm udał się w towarzysztwie księcia Alberta szlęzwicko-holsztyńskiego łodzią na pokład „Gwiazdy Polarnej”, witany tam przez cara Mikołaja i w. ks. Michała Aleksandrowicza. Po serdecznym powitaniu przeszli obaj monarchowie przed frontem kompanji honorowej, poczem odbyli przegląd załogi jachtu. Z kolei nastąpiło wzajemne przedstawienie świt, poczem obaj monarchowie udali się do salonu. O godzinie 11 w nocy udali się monarchowie z wielkim księciem i świtami na łodziach na pokład „Hohenzollerna”, skąd car Mikołaj o pół do 2 w nocy powrócił na pokład swego jachtu.

Petersburg. Oprócz wymienionych już poprzednio osób był w towarzysztwie cara Mikołaja także adiutant przyboczny Czagin, komendant krążownika „Almaz”, dalej szef kancelarii polnej adiutant przyboczny kapitan

hr. Heydren, porucznik Podgórski. W składzie świty cara dopatrują się szczególnej uwagi i uprzejmości dla cesarza Wilhelma. Także attaché niemieckiej marynarki Hintze należał do świty cara.

Petersburg. Car wrócił wczoraj wieczorem do Peterhofu.

Petersburg. Cesarz Wilhelm i car Mikołaj zjechali się onegdaj po południu na morzu koło Björkö. Wieczorem odbył się na „Gwiazdzie Polarnej” galowy obiad. Wczoraj o godz. 2 po południu był car Mikołaj na śniadaniu na pokładzie „Hohenzollerna”. Po śniadaniu monarchowie pożegnali się, poczem „Gwiazda Polarna” odprowadziła „Hohenzollerna” na pewnej przestrzeni.

W kierujących kotach rosyjskich uczyniło spotkanie się cesarzy bardzo pomyślne wrażenie.

Petersburg. *Nowoje Wremia* widzi w zjeździe cara z cesarzem niemieckim zapowiedź ważnych wypadków.

Paryż. (Tel. wł.) Pisma tutejsze uważają zjazd obu monarchów za ostrze, wymierzone przeciw Anglii. Niemcy prawdopodobnie chcą w ten sposób zapobiedz izolacji.

Berlin. (Tel. wł.) *Berl. Local Anzeiger* twierdzi, iż Francja jest obecnie liną holowniczą polityki angielskiej, przez co Rosja poniosła szkodę.

Petersburg. (Tel. wł.) Policja zmobilizowała na wybrzeżu fińskiej zatoki trzy tysiące agentów cywilnych. Aresztowano 30 osób podejrzanych.

Miłość Alfonsa XIII.

Zanim król hiszpański pojechał z wizytą na dwór angielski, cała prasa europejska zapewniała, że odwiedzin te zakończą się zażegnanymi młodocianym monarchą z 19 letnią księżniczką Patrycją Connaught, córką brata króla Edwarda. Projekt tego małżeństwa, upragnionego podobno przez królową matkę, dał nawet powód do niezadowolnienia i protestów — Hiszpanie nie chcieli mieć protestantki na tronie. Niepotrzebnie jednak się obawiali — robiono bowiem „rachunek bez gospodarza”. Doskonale zazwyczaj poinformowany korespondent londyński *Independence Belge*, wyjaśnia całą tę sprawę zajmującymi szczegółami. Otóż zapewnia on, że zarówno król Edward, jak i brat jego, ks. Connaught, zostali przez postać angielskiego w Madrycie zawiadomieni o tych planach królowej Krysny, która pragnie poprzedzić ożenienie pełnego temperamentu monarche.

Pogłoska o bliskich zaręczynach przeto stała się do wiadomości publicznej i pewnego dnia liczne pisma ilustrowane zamieściły wizerunki księżniczki Patrycji, którą już po prostu nazywano narzeczoną króla.

Małżeństwo to uważane było na dworze hiszpańskim za rzecz skłóconą. Jedynie ks. Eulajja, siostra króla Alfonsa, znająca Anglię dokładnie, zapatrywała się sceptycznie i raz dła ostrożności. Księżniczka Patrycja odrzucała serce królewskiego gościa — i nic dziwnego: jest rzeczywiście niezwykle urodziwa i obdarzona niepospolitym wdziękiem. Ponieważ król Edward, królowa Aleksandra, księżstwo Connaught, słowem obie rodziny i oba rządy nie miały nic przeciw temu małżeństwu, przeto król Alfons mniemał, że dość będzie, gdy powie ks. Patrycji, iż mu się podoba, a ona z radością na małżeństwo przystanie.

Tymczasem stało się, że król nie zdobył łask księżniczki, a ponieważ w Anglii i w sferach dworskich panuje zupełna swoboda w wyborze dożgonnego towarzysza, dziewczyta nie są żadnem względem, nawet „racją stanu”, przez rodziców krępowane, księżniczka Patrycja oświadczyła, że ukoronowany konkurent jest „okropny”, „nie ma wytwornego obejsia”, na balu przełaziła z nim tylko raz jeden i więcej tańczyć nie chciała, wymawiając się znużeniem. Biedny król był takim obejsiem szczerze zmartwiony, a wówczas król Edward podjął się roli swata. Lecz księżniczka oznajmiła kategorię: „On mi się nie podoba!” — i sprawa się skończyła. Małżeństwo do skutku nie doszło.

Kronika z ostatniej chwili.

Burza. Wiedeń. (Tel. wł.) Nad Wiedniem przeciągnęła wczoraj ogromna burza i zniszczyła park miejski.

Katastrofa kolejowa. Kolonia. (Tel. wł.) Wskutek zawałenia się sklepienia w tunelu altenbekeńskim w Westfalji, wykołcił się pociąg osobowy przyczem 12 podróżnych i służba pociągowa odniosły ciężkie rany. W tunelu rozgrywały się pełne grozy sceny.

Mianowania. Wiedeń. (Tel. wł.) *Wiener Ztg.* ogłasza: Cesarz zamianował starszego radcę skarbu z tyt. i char. radcy Dworu, dyrektora okręgu skarbowego w Wadowicach dr. Stanisława Sziachotowskiego radcą Dworu w krainie dyrekcyi skarbu we Lwowie.

Dział ekonomiczny.

— Z kolei. Z dniem 15 lipca br. otwiera się w obrębie dyrekcyi kolei państwowych w Tryjeście, pomiędzy stacjami „S. Pietro in Selva i Canfanaro”, przy kilometrze 86.845 na linii Divača-Pola przy budce kolejowej 1.56 przystanek osobowy „Glimno” dla ruchu osobowego i pakunkowego. Bilety jazdy wydaje się w przystanku. Ekspedycja pakunków odbywa się za opłatą należności w stacji oddawczej.

Z dniem 23 czerwca br. otwarto w obrębie dyrekcyi kolei państw. w Pradze kolej lokalną Saar-Tischnowitz ze stacjami „Saar-Neustadt, Rossoch, Bistritz a. P. Rozna, Nedwieditz, Doubrawnik, Tischnowitz i przystankami Slawkowitz, Radnowitz, Neustadt, Oleschna, Rowny, Boratsch, Stepanowicz jakoteż ładownia Prudka dla ruchu publicznego.

Stacje są urządzone dla ruchu ogólnego z wyjątkiem towarów wybuchowych, przystanek i ładownia Slawkowitz dla ruchu osobowego, ograniczonego pakunkowego, jakoteż dla ruchu towarowego w ładugach całowozowych, przy-

stanki Radnowitz, Neustadt, Oleschna. Rowny, Stepanowicz, jakoteż przystanek i ładownia Boratsch dla ruchu osobowego i ograniczonego pakunkowego, w końcu ładownia Prudka jest urządzoną tylko dla ruchu towarowego papierni C. M. Kopfiwa za opłatą najmniej 20%, za waga ładugi całowozowej od każdego pociągu przewozowego i wozu, objętej w taryfie klasy II. Przystanek i ładownia Boratsch będzie otwartą dla ruchu towarowego w ładugach całowozowych dopiero po urządzeniu drogi dojazdowej. Bilety jazdy dla podróżnych, w wymienionych przystankach wsiadających, wydają konduktorzy w pociągach. Ekspedycja pakunków w przystankami jakoteż ze stacji Rossoch i Rozna, odbywa się za opłatą należności w stacji oddawczej.

— **Wiedeń** 25 lipca. Na wczorajszym targu spędzono bydła rogatego, przeznaczonego na rzeź 4605 sztuk, w tem było z Galicji 115 sztuk, z Bukowiny 37.

Przebieg targu był ożywiony. Ceny podniosły o 50 h. Niesprzedano 24 sztuk.

Wółoz z Galicji i Bukowiny sprzedano 12 sztuk po 76 do 80 kor., 140 sztuk po 82 do 90. 2 sztuk po 91 do — kor., — sztukę za —.

Buhaje podtoczone bez różnicy pochodzenia kupowano po 66 do 78, krowy podtoczone po 58 do 74, bydlę chude po 46 do 65 koron. Wszystko licząc za centnar metryczny żywej wagi.

— **Wiedeń** 24 lipca. **Kursa giełdy wiedeńskiej.**

a) *Losy* procentowe: Austr. zakł. kr. z obł. p. z r. 1880 3 proc. 302 —, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 302 —, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 270 —, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 266 —, *Pożyczka serbska* rem. po 100 4 proc. 102 —; b) *bezprocentowe:* *Budapeszteńskie* (Banlica) 5 zł. 26 —, *Zakł. kred. id. h. l. p.* po 100 zł. 476 —, *Clary* 40 zł. m. kr. 156 —, *Pożyczka m. Insubru* 20 zł. 78 —, *Loisy m. Krakowa* 20 zł. 88 25, *Pożyczka m. Lublany* 41 zł. 66 —, *Oien* 40 zł. 170 —, *Palffy* 40 zł. m. k. 175 —, *Czerw. krzyża austr.* tow. 10 zł. 54 75, *Czerw. krzyża węg.* tow. 5 zł. 34 —, *Loisy fund. arc. Rudolfa* 10 zł. 61 50, *Salma* 40 zł. m. kon. 214 —, *Pożyczka salcburska* 30 zł. 73 —, *Tureckie obłg. prem. kolej.* po 400 fl. 141 30, *Loisy komunalne m. Wiednia* z r. 1874 535 —.

— **Berlin** 24 lipca. **Przy zamknięciu wczorajszej giełdy:** Kredyty 207 10, *Staatshahny* 144 25, *Diskont Comandi* 189 90, *Berlińskie Towarz. handl.* 169 90, *Laura* 264 —, *Bochum* 255 40, *Kolej połud. wschodnio-pruska* —, *Ruble za gotówkę* 216 —, *Kolej warsz.-wied.* 128 75, *Kolej morza Śródziemnego* 97 —, *Kolej Miedzianalna* 152 90, *Kolej tureckie* 134 50, *Renta włoska* —, *Harpener* kopalnie węgla 221 —, *Kolej Marienburg-Mławka* —, *Konsolidation* 441 75, *Lombardy* 18 10, *Kolej Henry* 122 10, *Niemiecki bank narodowy* 129 10, *Kanada Proiered* 149 40, *Akcje żegluga hambur.* 161 60, *Warszawa krótke* (Kurz War-schau) —, *Huta „Donnersmark”* 264 75.

